

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Κύκλος Ισότητας των Φύλων

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

**Διακρίσεις εις βάρος των γυναικών υποψηφίων στις εξετάσεις για
την εισαγωγή σε στρατιωτικές σχολές***

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Σταματίνα Γιαννακούρου
Ειδική Επιστήμονας: Μαρία Καραγεώργου

MΑΡΤΙΟΣ 2010

(Ημερομηνία πρώτης δημοσιοποίησης : ΙΟΥΛΙΟΣ 2009)

Πολίτες κατήγγειλαν διακρίσεις εις βάρος των γυναικών υποψηφίων στις εξετάσεις για την εισαγωγή σε στρατιωτικές σχολές: αυξήθηκε άνισα για τους άνδρες και τις γυναίκες το κατώτατο όριο ύψους, ιδιαιτέρως δε για τις γυναίκες η αύξηση αυτή ήταν αξιοσημείωτη· ίσχυσαν κοινά και για τα δυο φύλα κατώτερα όρια αθλητικών επιδόσεων και, ειδικότερα στο αγώνισμα της σφαιροβολίας, υποχρεώθηκαν οι γυναίκες υποψήφιες να αγωνιστούν με τη βαρύτερη σφαίρα που χρησιμοποιείται από άντρες σφαιροβόλους.

Η νομοθεσία προβλέπει ότι για την εισαγωγή σε Ανώτατα Στρατιωτικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΣΕΙ) και Ανώτερες Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών (ΑΣΣΥ) αυξάνεται το ελάχιστο επιτρεπόμενο ανάστημα από 1.55 σε 1.65 για τις γυναίκες, και από 1.65 σε 1.70 για τους άντρες (άρθρο 1 παρ. 3 του Προεδρικού Διατάγματος 207/2007, ΦΕΚ 233 τ. Α'/2-10-2007), από 1^{ης} Ιανουαρίου 2009. Επίσης, προβλέπονται κοινά όρια αθλητικών δοκιμασιών για άνδρες και γυναίκες και, ειδικά στη σφαιροβολία, χρήση της ανδρικής σφαίρας των 7,275 κιλών και από τις γυναίκες υποψήφιες (άρθρο 2 του νόμου 1911/1990 και Υπουργική Απόφαση Φ.337.1/81/91513, ΦΕΚ Β'1909/30.12.2005).

Ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσε ([επιστολή](#) προς τις αρμόδιες αρχές, 10 Απριλίου 2009) ότι

1. Η ασύμμετρη αύξηση του ελάχιστου επιτρεπόμενου ύψους για μεν τις γυναίκες κατά δέκα πόντους, για δε τους άνδρες κατά πέντε πόντους, στοιχειοθετεί άμεση διάκριση λόγω φύλου, και ως τέτοια απαγορεύεται ρητώς τόσο από την κοινοτική νομοθεσία (Οδηγία 2002/73/ΕΚ), όσο και από το εθνικό δίκαιο (ν. 3488/2006) και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να δικαιολογηθεί.
2. Η πρόβλεψη για κοινά όρια αθλητικών δοκιμασιών για άνδρες και γυναίκες υποψηφίους στις στρατιωτικές σχολές αποτελεί έμμεση διάκριση λόγω φύλου, η οποία, επίσης απαγορεύεται από το κοινοτικό (Οδηγία 2002/73/ΕΚ) και το εθνικό δίκαιο (ν. 3488/2006). Η διάκριση αυτή έγκειται στο γεγονός ότι η κατ' αρχήν ουδέτερη νομοθετική πρόβλεψη κοινών ορίων, δεν ανταποκρίνεται εξίσου στις δυνατότητες και των δυο φύλων, όπως άλλωστε αναφέρουν και οι ειδικοί, αλλά θέτει σε ιδιαίτερα μειονεκτική θέση τις γυναίκες υποψήφιες σε σύγκριση με τους άνδρες υποψηφίους. Σε κάθε περίπτωση, δεν δικαιολογείται επαρκώς ως αντικειμενικό κριτήριο που αφενός εξυπηρετεί θεμιτό σκοπό, όπως π.χ. η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των ενόπλων δυνάμεων, αφετέρου είναι κατάλληλο, πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού.
3. Για τους ίδιους λόγους, έμμεση διάκριση λόγω φύλου εισάγει και η χρήση της ανδρικής σφαίρας από τις γυναίκες υποψήφιες. Η άποψη αυτή ενισχύεται από τα αναφερόμενα σε έγγραφο της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής και του ΣΕΓΑΣ, σύμφωνα με το οποίο «Στον κλασσικό αθλητισμό τα όρια μεταξύ ανδρών και γυναικών είναι διαφορετικά, αφού διαφορετικές είναι και οι σωματικές δυνατότητες των δύο φύλων. Ακόμη και τα ριπτικά όργανα που χρησιμοποιούνται είναι διαφορετικά μεταξύ τους σε αγωνιστικό επίπεδο». Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε απευθυνθεί στους συγκεκριμένους φορείς για την παροχή γνώμης για τα θέματα που εξέταζε, στο πλαίσιο των ειδικών γνώσεων και της εμπειρίας τους.

Ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από το ΓΕΕΘΑ να άρει τη διάκριση κατά των γυναικών επαναφέροντας τα προηγούμενα όρια ύψους και θεσπίζοντας όρια στις αθλητικές δοκιμασίες, στα οποία να δύναται να ανταποκριθεί ο μέσος όρος και των δύο φύλων. Ζήτησε επίσης οι ενέργειες αυτές να ισχύσουν προ της διεξαγωγής των σχετικών δοκιμασιών για την εισαγωγή των υποψηφίων φοιτητών κατά το προσεχές ακαδημαϊκό έτος 2009-2010.

Το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ) απάντησε (υπ' αριθμ. Φ.900/149751/Σ.5858/11.6.09 έγγραφο του προς τον Συνήγορο του Πολίτη) ότι αποτελεί επιτακτική επιχειρησιακή απαίτηση η ύπαρξη ενός κατά το δυνατόν κοινού σωματότυπου, ο οποίος θα επιτρέπει στα στελέχη των ΑΣΕΙ και ΑΣΣΥ να ανταπεξέρχονται στις δύσκολες συνθήκες εκπαίδευσης και στις συνθήκες των κάθε είδους επιχειρήσεων ειρήνης και πολέμου. Επιπλέον, υποστήριξε ότι το ύψος δεν ορίστηκε μεμονωμένα και ανεξάρτητα από οτιδήποτε άλλο αλλά συνδυάστηκε με το νεοεισαχθέν κριτήριο του Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ). Το ΓΕΕΘΑ ανέφερε ότι τα ζητήματα που έθεσε υπόψη του ο Συνήγορος του Πολίτη δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν κατά την παρούσα στιγμή λόγω της έκδοσης από 26.03.2009 της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού επιλογής σπουδαστών ΑΣΕΙ-ΑΣΣΥ για το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010. Δεσμεύθηκε, ωστόσο, να επανεξετάσει το θέμα μετά το πέρας των προκαταρκτικών εξετάσεων, λαμβάνοντας υπόψη και τα συμπεράσματα της Αρχής.

Νεώτερες εξελίξεις

Στις αρχές Μαρτίου του 2010 το Νομικό Γραφείο του Υπουργού Εθνικής Άμυνας ενημέρωσε εγγράφως τον Συνήγορο του Πολίτη (έγγραφο υπ' αριθμ. Φ300/7/120565/Σ.27/9.3.2010) ότι **έχει ήδη προωθηθεί σχετικό Προεδρικό Διάταγμα**, με το οποίο μειώνεται το ελάχιστο επιτρεπόμενο ανάστημα των γυναικών από 1.65 μ. σε 1.60 μ. και αυξάνεται ο Δείκτης Μάζας Σώματος (ΔΜΣ) ώστε να βρίσκεται για μεν τους άνδρες εντός των ορίων «19-27», για δε τις γυναίκες εντός των ορίων «18-25». Επίσης διευκρίνισε ότι **έχει δοθεί εντολή για άμεση εφαρμογή των παραπάνω τροποποιήσεων, προκειμένου να ισχύσουν στο ακαδημαϊκό έτος 2010-2011**. Αναφορικά με τις αθλητικές δοκιμασίες και τα όρια των επιδόσεων, αναφέρεται ότι θα προωθηθεί σχετική τροπολογία του άρθρου 10 του ν. 2225/1994, η οποία θα παρέχει στον Υπουργό Εθνικής Άμυνας δικαίωμα καθορισμού των δοκιμασιών και ορίων αυτών με Υπουργική Απόφαση.